

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЦЕНТР НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ІНІЦІАТИВ”

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “МОЛОДІЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЧИНАЮЧИХ ЛІДЕРІВ”

ЛЮДИНА, ПРАВО, ДЕРЖАВА: ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВИМІРИ

ЗВІРНИК НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 ТРАВНЯ 2026 РОКУ

М. ВІННИЦЯ

УДК 34:316.6:342.7

л54 Людина, право, держава: правові та соціально-психологічні виміри: зб. матеріалів наук. практ. конф. (м. Вінниця, 15 травня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив., Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Зінченко Людмила Петрівна - засновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Заступник голови редакційної колегії

Байцур Катерина Юріївна - співзасновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Члени редакційної колегії:

Василенко Віктор Михайлович- перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Музичук Олександр Миколайович- проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

Невядовський Владислав Олегович - учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент

Іванцов Володимир Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності

Чишко Катерина Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності та якості підготовки кадрів

Статівка Олена Олександрівна – завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляска Оксана Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

Губа Назарій,

*здобувач освіти 2 курсу факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування НПУ
Дніпровського державного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник: Корогод Світлана Володимирівна,
*старший викладач кафедри кримінального права та кримінології
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування НПУ
Дніпровського державного університету внутрішніх справ
Доктор філософії у галузі права, доцент*

ДИНАМІКА ТА МАСШТАБИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

При підготовці тез для доповіді визначено за мету, окреслити масштаби та динаміку випадків вчинення, одного з найбільш жахливих злочинів сучасності – торгівлі людьми, в умовах діючого правового режиму воєнного стану, а також визначити категорію осіб, що належать до найбільш вразливих категорій населення, що стали жертвами зазначеного злочину.

Статистичні дані свідчать про суттєве зростання кількості кримінальних правопорушень пов'язаних з торгівлею людьми, на території нашої держави. Так, у 2025 р. Органами Національної поліції було опубліковано 153 факти торгівлі людьми, натомість у 2024 р. Повідомляється про - 104 факти, що на 32,03% менше [1].

Приголомшливою є цифра оприлюднена національною соціальною сервісною службою України службою, як повідомляється: "У 2025 році Нацсоцслужба встановила 485 статусів особам, які постраждали від торгівлі

людьми. Серед них 42 випадки - трудова експлуатація, 11 - сексуальна експлуатація, 6 - участь у порнобізнесі. І найбільше - 404 випадки - це люди, які перебували на окупованих територіях і постраждали внаслідок воєнних дій» [2].

За даними офісу генерального прокурора протягом 2025 р. національними правоохоронними органами було зареєстровано понад 162 кримінальні правопорушення пов'язані з торгівлею людьми (за ст. 149 ККУ). За даним фактом, за вказаний період було повідомлено про підозру 104 особам у вчиненні 119 кримінальних правопорушень, 113 осіб – визнано потерпілими 46 обвинувальних актів – передано до суду стосовно 75 осіб. Не менш стрімким є зростання кількості осіб яким повідомлено про підозру, так у 2025 р. До суду було направлено 46 обвинувальних актів; та оголошено про підозру у 119 кримінальних правопорушеннях, що в цілому, більше ніж, у попередньому році на 65%. Як зазначають в Офісі Генерального Прокурора України серед 113 потерпілих від торгівлі людьми: 5 – неповнолітні; 11 – малолітні; 77 – жінки.

Наведені статистичні дані свідчать про стрімке зростання кількості жертв торгівлі людьми, саме, після початку та протягом дії правового режиму воєнного стану [1].

У дослідженні «щодо торгівлі людьми та незаконного ввезення мігрантів через війну в Україні», яке провів відділ дослідження та аналізу тенденцій Департаменту аналізу політики та суспільних справ Управління ООН з наркотиків і злочинності (UNODC), дослідники прийшли до висновку, що Кримінальні правопорушення пов'язані з торгівлею людьми, що перебували на стадії розслідування в Україні упродовж 2022-2023 років, переважно стосувалися трудової експлуатації (49%). Значну частку також становили випадки сексуальної експлуатації (29%), примусової злочинної діяльності (21%) та експлуатації у сфері порнографії (1%). Зазначені показники демонструють зростання кількості випадків трудової експлуатації та примусової злочинної діяльності, водночас спостерігається скорочення частки сексуальної експлуатації та експлуатації у

сфері порнографії. У зазначеному дослідженні зазначається, що у 2020–2021 роках серед форм торгівлі людьми, що розслідувалися, домінували сексуальна експлуатація (42%) і трудова експлуатація (38%). Примусова злочинна діяльність становила 13%, експлуатація у сфері порнографії - 6%, а інші форми, зокрема вилучення органів та експлуатація в умовах збройного конфлікту, склали менше 1%. За інформацією Офісу Генерального прокурора, переважна більшість зафіксованих злочинів була вчинена окремими особами. Випадки торгівлі людьми з метою примусової злочинної діяльності здебільшого стосувалися громадян України, яких змушували до незаконного транспортування наркотичних речовин (у ролі «кур'єрів») та перевезення мігрантів за межами країни (у ролі «моряків»). Серед жертв торгівлі людьми, ідентифікованих в Україні у 2020–2021 роках, 55,5% становили чоловіки, 36% - жінки, а 8,5% - діти. У цей період пандемія COVID-19 суттєво обмежувала можливості виявлення постраждалих як в Україні, так і у світі загалом. Натомість у 2022–2023 роках зафіксовано зростання частки жінок серед постраждалих: 43% становили жінки, 37% - чоловіки, а 20% - діти. Додатково у цей період було виявлено 22 випадки торгівлі дітьми. Окрім кримінальних розслідувань, важливу роль відігравали заходи соціального захисту. Так, у 2022 році Національна соціальна сервісна служба України надала статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, 47 особам, у 2023 році - 118 особам, а в першому кварталі 2024 року - 43 особам. Серед 118 осіб, яким такий статус було надано у 2023 році, переважали жертви експлуатації в умовах збройного конфлікту (55 осіб), примусової праці (22 особи), примусової злочинної діяльності (17 осіб) та сексуальної експлуатації (11 осіб) [3 с. 50].

**ГЕНДЕРНО-ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ КІЛЬКОСТІ ЖЕРТВ ВІД
ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ВПРОДОВЖ 2020-2023 рр.**

ПЕРІОД	ЧОЛОВІКИ	ЖІНКИ	ДІТИ
--------	----------	-------	------

2020-2021	55,5%	36%	8,5%
2022-2023	37%	43%	20%

Отже, аналізуючи вищевикладені статистичні данні, можна зробити висновок, що триваюча збройна агресія на території України постає криміногенним чинником, що збільшує кількість випадків торгівлі людьми. Також наведені дані свідчать про зміну гендерно-вікового аспекту осіб, що стали жертвами такого злочину, значно збільшилася кількість дітей – більш ніж на 10% та жінок – 7% в період з 2021 по 2023 р..

Список бібліографічних посилань:

1. Офіс Генерального прокурора посилює роботу з протидії торгівлі людьми : *Офіційний веб-сайт офісу генерального прокурора*. 2026. Січень. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/ofis-generalnogo-prokurora-posilyuje-robotu-z-protidiyi-torgivli-lyudmi>
2. У 2025 році статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, отримали 485 українців. *Укрінформ*. 2026. Січень. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4079980-u-2025-roci-status-postrazdalih-vid-torgivli-ludmi-otrimali-485-ukrainciv.html>
3. Дослідження щодо торгівлі людьми та незаконного ввезення мігрантів у контексті переміщення спричиненого війною в Україні. URL: <https://www.un-ilibrary.org/content/books/9789211072778/read>